

Kendelse

afsagt den 18. februar 2020

Sag nr. 2019-80-0412

Mandag Morgen

mod

Netavisen Pio

Mandag Morgen har ved [Chefredaktøren] klaget til Pressenævnet over artiklen ”*Medie overdriver ghettopakke-konsekvenser*”, som blev bragt af Netavisen Pio den 25. november 2019 på Piopio.dk, idet mediet mener, at god presseskik er tilsidesat.

Mandag Morgen har klaget over, at artiklen indeholder ukorrekte og skadelige oplysninger, som ikke blev forelagt Mandag Morgen forud for offentliggørelsen, samt at artiklens overskrift og underrubrik er uden dækning. Mandag Morgen har desuden klaget over, at Netavisen Pio ikke har udvist tilstrækkelig kildekritik.

1 Sagsfremstilling

Forud for offentliggørelsen

Mandag Morgen bragte den 25. november 2019 artiklen ”*11.000 mennesker skal finde et andet sted at bo*” på Mandag Morgens netavis mm.dk. Artiklen har følgende underrubrik:

”Den omstridte ghettopakke betyder, at over 11.000 mennesker skal forlade deres bolig de kommende år, og yderligere 5.500 lejere skal genhuses midlertidigt, viser Mandag Morgens kortlægning. Blandt boligselskaberne er der meget delte meninger om, hvorvidt ghettopakken kan knuse de massive problemer, som det efter årtier stadig ikke er lykkedes at få bugt med.”

Af artiklen fremgår blandt andet følgende:

”[...] Selv om der ifølge Mandag Morgens kortlægning bor over 11 .000 personer i de boliger, som nu skal nedrives, sælges eller omdannes, så er det, som ministeren påpeger, ikke ensbetydende med, at 11.000 mennesker også skal genhuses. Erfaringerne er, at omkring ti procent af lejerne typisk fraflytter deres almene bolig i løbet

af et år. Det vil mindske behovet for at genhuse folk, da mange boliger vil være tomme, inden nedrivningen skal finde sted. [...]

Den påklagede artikel

Netavisen Pio bragte den 25. november 2019 artiklen ”Medie overdriver ghettopakke-konsekvenser” på piopio.dk. Artiklen har følgende underrubrik:

”Boligminister Kaare Dybvad (S) betegner Mandag Morgens konklusion af kortlægning af parallelsamfundspakken som ”faktuelt forkert”

Af artiklen fremgår følgende:

”Tusindvis af mennesker bliver tvunget til at forlade deres bolig i løbet af de kommende år uden nødvendigvis at vide, hvor de skal flytte hen. Det sker som følge af den såkaldte ghettopakke.”

Sådan skriver Mandag Morgen på baggrund af ”en kortlægning” af, hvor mange mennesker der bliver berørt af den ”kæmpemæssige” ghettoplan. Kortlægningen viser, ifølge Mandag Morgen, at ”godt 11.000 mennesker nu skal finde et andet sted at bo.” Og yderligere 5.500 lejere skal midlertidigt genhuses.

Boligminister Kaare Dybvad (S) betegner Mandag Morgens fremstilling som ”faktuelt forkert”. Dybvad skriver således på twitter:

”I Mandag Morgen man læse at ”11.000 mennesker skal forlade deres bolig” som følge af parallelsamfundspakken. Det er faktisk forkert. Det har jeg sagt til journalisten. Men de har trykt det alligevel.”

Ministeren: Det er ikke i nærheden af 11.000

Kaare Dybvad uddyber på den tilhørende twitter-tråd med et eksempel på, hvorfor Mandag Morgens kortlægning – ifølge boligministeren – er forkert:

”Tag Vollsmose (Ghetto-bebyggelse i Odense, red.) som eksempel. Her påstår MM at 2700 skal ”genhuses permanent”. Men i Vollsmose flytter flere (mere) end 35 pct - altså flere end 2700 - inden de har boet der 5 år. De første nedrivninger i Vollsmose afsluttes om 5 år, så en stor del vil være flyttet før det.”

Boligministeren konkluderer på twitter:

”Antallet af beboere der skal ”forlade deres bolig” som følge af lovgivningen er altså ikke i nærheden af 11.000.”

Og videre:

”Der skal altid laves kritisk journalistik om vores lovgivning. Det er altafgørende for vores folkestyre. Men for et medie, der selv hævder at bekæmpe falske nyheder, havde jeg nok håbet at man ville gå mere faktisk til sagen.”

Over for Mandag Morgen uddyber boligminister Kaare Dybvad (S):

”Det er klart, at der er nogle, som skal flytte fra de blokke, der bliver revet ned. Og jeg forstår godt, at det kan virke indgribende. Men der er en naturlig udskiftning på 8-12 procent om året af beboere, som flytter ud. Mange bor også på en kortidskontrakt. Dem er der heller ikke en udfordring med. Så antallet af dem, som er tvunget til at flytte ud, er noget mindre,” citerer Mandag Morgen

Kaare Dybvad.

Mandag Morgen retter sig selv

Ifølge Mandag Morgens kortlægning af de foreliggende ghettoplaner skal 3.700 boliger rives ned, over 700 boliger skal sælges, og knap 900 skal omdannes til ungdoms- eller ældreboliger.

Desuden skal der bygges knap 10.000 nye boliger. Tre ud af fire af disse nye boliger skal bygges i enten Tingbjerg i København, Gellerupparken i Aarhus eller Vollsmose i Odense.

Ifølge Mandag Morgen bor der over 11.000 personer i de boliger, som nu skal nedrives, sælges eller omdannes. På trods af overskriften ”11.000 mennesker skal finde et andet sted at bo” understreger Mandag Morgen dog selv, at det netop ikke er ensbetydende med, at 11.000 mennesker også skal genhuses: ”Erfaringerne er, at omkring ti procent af lejerne typisk fraflytter deres almene bolig i løbet af et år. Det vil mindske behovet for at genhuse folk, da mange boliger vil være tomme, inden nedrivningen skal finde sted.”

Mandag Morgens klage er modtaget i Pressenævnet den 28. november 2019.

2 Parternes synspunkter

2.1 Mandag Morgens synspunkter

Korrekt information og forelæggelse

Mandag Morgen har anført, at artiklen indeholder ukorrekte og skadelige oplysninger, som ikke blev forelagt Mandag Morgen forud for offentliggørelsen.

I artiklen er gengivet følgende angreb af Mandag Morgen, som boligminister Kaare Dybvad har fremsat på sociale medier:

”I Mandag Morgen [kan, *Pressenævnet*] man læse at ”11.000 mennesker skal forlade deres bolig” som følge af parallelsamfundspakken. Det er faktisk forkert. Det har jeg sagt til journalisten. Men de har trykt det alligevel.”

Mandag Morgen har fastholdt, at oplysningerne om, at 11.000 mennesker skal forlade deres bolig som følge af den såkaldte ghetto pakke, er korrekte. Det fremgår tydeligt af Mandag Morgens artikel ”11.000 mennesker skal finde et andet sted at bo”, som blev bragt den 25. november 2019 på Mandag Morgens netavis mm.dk, at det vil ske ved en kombination af naturlig udskiftning, frivillig fraflytning og tvang. Tallet bygger på omfattende research hos samtlige berørte kommuner og/eller boligselskaber. Det er således kernen i den såkaldte ghetto pakke, at 11.000 mennesker i løbet af de kommende år skal forlade deres hjem.

Det forhold, at kritikken oprindeligt blev fremsat på sociale medier, fritager ikke netavisen Plo fra ansvaret for at følge god presseskik i sin gengivelse af sagen.

Mandag Morgen har bemærket, at netavisen Pio ikke har gengivet Mandag Morgens svar på boligminister Kaare Dybvads kritik, som ellers lå tilgængelig på de sociale medier.

Overskriftens dækning

Mandag Morgen har anført, at artiklens overskrift ”*Medie overdriver ghettopakke-konsekvenser*” og mellemrubrik ”*Mandag morgen retter sig selv*” ikke har dækning i artiklen fra Mandag Morgen.

Mellemrubrikken efterlader læserne med det indtryk, at Mandag Morgen har overdrevet de oplysninger, som de har lagt frem, eller at der skulle være en modsætning mellem Mandag Morgens rubrik og indholdet i Mandag Morgens artikel.

Kildekritik

Mandag Morgen har anført, at netavisen Pio ikke har udvist tilstrækkelig kildekritik over for hovedkilden, boligminister Kaare Dybvad, selv om hans udsagn kunne være farvet af hans personlige interesse.

Mandag Morgen har anmodet netavisen Pio om at bringe en ny artikel, hvor netavisen Pio beklager og retter de fejl, som Mandag Morgen har påpeget.

Netavisen Pio har den 28. november 2019 tilbudt Mandag Morgen at rette i den oprindelige artikel. Mandag Morgen har bemærket, at en sådan rettelse ikke er tilfredsstillende, idet man ikke kan forvente, at de læsere, der allerede har læst artiklen, vil klikke på den igen og opdage rettelserne.

2.2 Netavisen Pios synspunkter

Korrekt information og forelæggelse

Netavisen Pio har afvist, at de har handlet i strid med god presseskik.

Netavisen Pio har anført, at der faktisk ikke er dækning for Mandag Morgens oprindelige overskrift og hovedkonklusion om, at ”*ghettoplanen betyder at 11.000 mennesker skal forlade deres hjem*”.

Netavisen Pio har fremhævet, at de den 28. november 2019 tilbød Mandag Morgen at opdatere artiklen med kommentarer fra Mandag Morgens journalist. Mandag Morgen har derudover modtaget massiv kritik fra flere sider, og det forhold, at Mandag Morgen har fået artiklen faktatjekket af deres egen fakta-redaktion ”TjekDet” viser blot, at Mandag Morgen godt selv ved, at oplysningerne tvivlsomt er korrekte.

Netavisen Pio har endvidere afvist at have haft en pligt til at forelægge boligminister Kaare Dybvads synspunkter. Netavisen Pio har bemærket, at boligministerens synspunkter var fremført offentligt på Twitter og gengivet i Mandag Morgens egen artikel.

- Overskriftens dækning

Netavisen Pio har anført, at der faktisk ikke er dækning for Mandag Morgens oprindelige overskrift og hovedkonklusion: ”Ghettopakken betyder at 11.000 mennesker skal forlade deres hjem”. Hertil fremhæver Netavisen Pio, at Mandag Morgen selv har skrevet i artiklen, at der bliver tale om færre end 11.000 mennesker.

Netavisen Pio har henvist til følgende afsnit fra artiklen ”11.000 mennesker skal finde et andet sted at bo” bragt af Mandag Morgen:

”Erfaringerne er, at omkring ti procent af lejerne typisk fraflytter deres almene bolig i løbet af et år. Det vil mindske behovet for at genhuse folk, da mange boliger vil være tomme, inden nedrivningen skal finde sted.”

Kildekritik

For så vidt angår Mandag Morgens klagepunkt vedrørende kildekritik har Netavisen Pio anført, at kritikken af Mandag Morgens rubrik og hovedrubrik allerede tidligere er offentliggjort af Mandag Morgen selv, idet Mandag Morgen i artiklen har påpeget, at der bliver tale om færre end 11.000 mennesker.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Martin Lavesen, Anja Lundberg Andersen, Ulrik Holmstrup og Marlene Borst Hansen.

God presseskik

Korrekt information, forelæggelse og kildekritik

Mandag Morgen har klaget over, at artiklen indeholder ukorrekte og skadelige oplysninger, som ikke blev forelagt Mandag Morgen forud for offentliggørelsen. Mandag Morgen har desuden klaget over, at netavisen Pio ikke har udvist tilstrækkelig kildekritik.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte. Kritik bør udvises over for nyhedskilderne, i særdeleshed når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt. Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende, ligeledes bør angreb og svar, hvor det er rimeligt, bringes i sammenhæng og på samme måde. Dette gælder i særlig grad krænkende eller skadelige udsagn, jf. punkt A.1, A.2, A.3 og A.4.

Af den påklagede artikel fremgår blandt andet følgende:

”Boligminister Kaare Dybvad (S) betegner Mandag Morgens fremstilling som ”faktuelt forkert”. Dybvad skriver således på Twitter:

”I Mandag Morgen man læse at “11.000 mennesker skal forlade deres bolig” som følge af parallelsamfundspakken. Det er faktisk forkert. Det har jeg sagt til journalisten. Men de har trykt det alligevel.””[...]Mandag Morgen retter sig selv Ifølge Mandag Morgens kortlægning af de foreliggende ghettoplaner skal 3.700 boliger rives ned, over 700 boliger skal sælges, og knap 900 skal omdannes til ungdoms- eller ældreboliger.

Desuden skal der bygges knap 10.000 nye boliger. Tre ud af fire af disse nye boliger skal bygges i enten Tingbjerg i København, Gellerupparken i Aarhus eller Vollsrose i Odense.

understreger Mandag Morgen dog selv, at det netop ikke er ensbetydende med, at 11.000 mennesker også skal genhuses

Ifølge Mandag Morgen bor der over 11.000 personer i de boliger, som nu skal nedrives, sælges eller omdannes. På trods af overskriften ”11.000 mennesker skal finde et andet sted at bo” understreger Mandag Morgen dog selv, at det netop ikke er ensbetydende med, at 11.000 mennesker også skal genhuses:

”Erfaringerne er, at omkring ti procent af lejerne typisk fraflytter deres almene bolig i løbet af et år. Det vil mindske behovet for at genhuse folk, da mange boliger vil være tomme, inden nedrivningen skal finde sted.””

Pressenævnet finder, at netavisen Pio på tilstrækkelig vis har gjort det klart for læseren, hvem der udtaler sig, og at de påklagede udsagn fremstår som kilden, Kaare Dybvads, subjektive vurderinger af oplysningerne i Mandag Morgens artikel.

Nævnet finder dog, at Kaare Dybvads udsagn kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for Mandag Morgen. Udsagnene burde derfor have været forelagt Mandag Morgen forud for artiklens offentliggørelse den 25. november 2019, således at Mandag Morgen havde mulighed for at besvare beskyldningerne i sammenhæng med, at de blev fremsat. Dette gælder særligt i denne situation, hvor kilden kunne være farvet af personlige og politiske interesser. Nævnet udtaler kritik.

- Overskriftens dækning

Pressenævnet finder, at overskriften ”Medie overdriver ghettoprakse-konsekvenser” i sammenhæng med underrubrikken ”Boligminister Kaare Dybvad (S) betegner Mandag Morgens konklusion af kortlægning af parallelsamfundspakken som faktisk forkert” er et udtryk for netavisen Pios subjektive vurdering af Kaare Dybvads udtalelser på Twitter om Mandag Morgens kortlægning. På baggrund af dette udtaler Pressenævnet ikke kritik af denne overskrift.

For så vidt angår underrubrikken ”Mandag Morgen retter sig selv” finder Pressenævnet ikke, at denne har dækning i de oplysninger, som Mandag Morgen bragte i artiklen ”11.000

mennesker skal finde et andet sted at bo". Nævnet har i den forbindelse lagt til grund, at Mandag Morgens nuancering i brødteksten ikke er ensbetydende med, at der er foretaget rettelser af de oplysninger, som Mandag Morgen bragte i artiklen. Nævnet udtaler derfor kritik af underrubrikkens misvisende formulering.

Offentliggørelse af Pressenævnets kendelse

I medfør af medieansvarslovens § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af netavisen Pio at offentliggøre følgende med Pressenævnets logo som illustration:

"[rubrik]

Pressenævnet kritiserer netavisen Pio

[underrubrik]

Netavisen Pio får kritik for ikke at give ugebrevet Mandag Morgen mulighed for at kommentere skadelige udsagn samt for en misvisende formulering i underrubrikken.

[tekst]

Netavisen Pio bragte i november 2019 en artikel om ugebrevet Mandag Morgens dækning af ghettopakke-konsekvenser. Artiklens overskrift lød "*Medie overdriver ghettopakke-konsekvenser*" og underrubrikken "*Mandag Morgen retter sig selv*". I artiklen udtalte boligminister Kaare Dybvad sig kritisk om Mandag Morgens kortlægning af, hvor mange mennesker der er berørt af ghettoplanen.

Mandag Morgen har klaget til Pressenævnet over, at artiklen indeholder ukorrekte oplysninger, og at Mandag Morgen ikke fik mulighed for at forsvare sig, inden artiklen blev bragt. Pressenævnet finder, at netavisen Pio har bragt påstande, der kan være skadelige eller krænkende for Mandag Morgen. Nævnet udtaler derfor kritik af netavisen Pio for ikke at give Mandag Morgen mulighed for at besvare beskyldningerne i sammenhæng med, at de blev fremsat samt for underrubrikkens misvisende formulering.

Pressenævnet har pålagt os at bringe ovennævnte meddelelse. Hele kendelsen fra Pressenævnet kan læses på pressenaevnet.dk"

Offentliggørelse skal ske snarest på de af mediets platforme, hvor den påklagede artikel har været bragt. Offentliggørelse skal ske som en selvstændig artikel, der prioriteres, f.eks. med placering på en forside i mindst et døgn efter kritikens offentliggørelse. Pressenævnets offentliggørelsestekst skal bringes uden reklamer i teksten.

Endvidere skal denne artikel være offentligt tilgængelig som en selvstændig artikel i overensstemmelse med prioriteringen af den påklagede artikel, og i en periode svarende til den periode, hvor den påklagede artikel har været tilgængelig.

Endelig skal der oprettes et link med teksten "Pressenævnet har udtalt kritik af artiklen" til nævnets kendelse ved starten af brødteksten i den påklagede artikel, hvis den fortsat er tilgængelig på hjemmesiden og ikke er ændret på de punkter, hvor nævnet har udtalt kritik. Skrifttype og layout bør svare til den opsætning, der i øvrigt anvendes i mediet.